

מדינת ישראל
הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן
הלשכה המשפטית

כ"ג בשבט תשפ"ג
14 בפברואר 2023

אל: בעלי העניין של הרשות

גילוי דעת

בדבר אי גילוי בפרסום מכירת רכב כי לרכב נגרם נזק בטיחותי או שנקבע לגביו "אובדן להלכה"

מבדיקה שנערכה ברשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן עולה, כי בפרסומות למכירת רכבים לצרכנים לא נעשה גילוי אודות היות הרכבים רכבים שנקבע לגביהם כי הם רכבי "אובדן להלכה" או שנגרם להם "נזק בטיחותי".

גילוי דעת זה מטרתו להדגיש את החובה הקיימת בגילוי לצרכן, בפרסום הרכב, אם נגרם לרכב נזק בטיחותי כהגדרתו בתקנה 309 לתקנות התעבורה תשכ"א-1961 (להלן: "**נזק בטיחותי**") או שנקבע לגביו ע"י שמאי של חברת ביטוח כי נגרם לו נזק העולה כדי היותו "אובדן להלכה" (להלן: "**אובדן להלכה**").

סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן תשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**") אוסר על עוסק לעשות דבר - במעשה או במחדל (לרבות בדרך של אי גילוי) העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה: "**לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בע"פ או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה - העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן - הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה: (1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות; ....**"

סעיף 2(ג) לחוק הגנת הצרכן קובע כי הוראות סעיף 2 כאמור יחולו גם על פרסומות.

כמו כן, סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן קובע: "**(א) עוסק חייב לגלות לצרכן - (1) כל פגם או איכות נחותה או תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס; ...**"

החובה לגלות עניין מהותי הנוגע לטיב הנכס ולמהותו וכן חובת גילוי מפורשת לגבי פגם או איכות נחותה המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס, חלות על פי חוק הגנת הצרכן על כל מצג לצרכן הנוגע לעשיית העסקה. חובות אלו חלות על העוסק גם בשלבים מוקדמים לעסקה - שלב הפרסום. לפיכך, על עוסק לגלות לצרכן כל ענין מהותי בעסקה, לרבות בפרסום, ואי גילוי ענין מהותי כאמור הוא בבחינת הטעיה במחדל כאמור בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן וכן הפרת סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן. ברי, כי קיומו של נזק בטיחותי לרכב או היותו של רכב "אובדן להלכה" הינם עניינים מהותיים בעסקה של רכישת רכב. גילויים בשלב הפרסום יאפשרו לצרכן לעמוד על טיבו של הרכב ולהשפיע על החלטתו אם להגיע לבית העסק ואם כן- לקבל החלטה מושכלת האם לרכוש את הרכב, ובאיזה מחיר.

הואיל ועסקינן בעסקאות ברכבים משומשים, ולהשלמת התמונה, אציין כי חוק מכירת רכב משומש (זכאות למידע וגילוי נאות), תשס"ח-2008 (להלן: "**חוק רכב משומש**") קובע חובות ספציפיות הנוגעות לעסקאות ברכב משומש, הנעשות על ידי "עוסק ברכב" (שהינו גם עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן שעיסוקו מכירת רכב משומש). בחוק רכב משומש נקבע בין היתר, כי לא יעשה עוסק ברכב עסקה בעניין מכירת רכב משומש, אלא אם חתם עם רוכש הרכב על חוזה בכתב וכמו כן, העוסק ברכב מסר לרוכש הרכב, עד למועד החתימה על החוזה ובנפרד ממנו, טופס גילוי בו מפורטים פרטים מהותיים מסוימים כגון "פגיעות שנגרמו לרכב" ככל הידוע לעוסק ברכב, וזאת עד למועד מסירת טופס הגילוי. למותר לציין, כי גילוי עברו של הרכב כרכב "אובדן להלכה" או רכב שנגרם לו "נזק בטיחותי", הינן "פגיעות שנגרמו לרכב".

| מען למכתבים: בנין בית עופר, רח' נחום חפצדי 5 ירושלים מיקוד 9548401

| טל: 073-3717777 | פקס: 073-3717790

מדינת ישראל הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

הלשכה המשפטית

אך, בעוד שחוק רכב משומש מחייב גילוי נאות במסגרת טופס גילוי כאמור, חוק רכב משומש אינו מתייחס לגילוי בשלבים אחרים של העסקה, לרבות בשלב הפרסום, עוד בטרם מגיע הצרכן למגרשי העוסק.

חוק רכב משומש הינו אסדרה ספציפית, עם זאת הוראות חוק הגנת הצרכן לרבות איסור ההטעיה וחובות הגילוי בו, חלות במקביל לחוק רכב משומש והן מוסיפות עליו. כך, סעיף 8 לחוק רכב משומש קובע: **"אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין אחר"**, וסעיף 41 לחוק הגנת הצרכן קובע: **"חוק זה בא להוסיף על כל דין ולא לגרוע ממנו"**.

לאור האמור, חוק הגנת הצרכן קובע הוראות המוסיפות על חוק רכב משומש וחוק רכב משומש אינו גורע מהוראות חוק הגנת הצרכן. הוראות חוק הגנת הצרכן באשר לאיסור ההטעיה, לרבות הטעיה במחדל וכן חובות גילוי מפורשות, חלות על כל מצג הנוגע לעסקה, בכל אחד משלביה לרבות בשלב הפרסום.

אשר על כן, מצאתי להדגיש בזאת כי **על כל עוסק במכירת רכב משומש לגלות כבר בשלב הפרסום אם הרכב הוא רכב שנקבע לגביו כי הוא אובדן להלכה או שנגרם לו נזק בטיחותי**. אי גילוי זה מהווה הטעיה בדרך של מחדל בניגוד להוראות סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, וכן אי גילוי בניגוד להוראות סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן.

הפרת איסור ההטעיה וחובות הגילוי בחוק הגנת הצרכן הינן עילות להטלת עיצום כספי ומהוות גם עבירות פליליות.

יובהר, כי גילוי דעת זה מתייחס לשלב הפרסום ונועד להדגיש את חובות הגילוי הקיימת ממילא, ואין בו לגרוע מחובות הגילוי החלות על כל שלבי העסקה מכח חוק הגנת הצרכן, כגון במגרשי העוסק, לרבות כי לרכב נגרם נזק בטיחותי או שהינו אובדן להלכה ואין בגילוי דעת זה משום שינוי מדיניות או מחלוקת כנה.

בברכה,

אריאל דיאמנט, עו"ד
היועץ המשפטי (בפועל)
הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן

| מען למכתבים: בנין בית עופר, רח' נחום חפצי 5 ירושלים מיקוד 9548401

| טל: 073-3717777 | פקס: 073-3717790